

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗ Περικλέους Επιτάφιος κεφ.41

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

[Ξυνελών τε λέγω τήν τε πᾶσαν πόλιν τῆς Ἑλλάδος παιδευσιν εἶναι καί καθ' ἕκαστον δοκεῖν ἄν μοι τόν αὐτόν ἄνδρα παρ' ἡμῶν ἐπί πλεῖστ' ἄν εἶδη καί μετά χαρίτων μάλιστ' ἄν εὐτραπέλως τό σῶμα αὐταρκες παρέχεσθαι. καί ὡς οὐ λόγων ἐν τῷ παρόντι κόμπος τάδε μᾶλλον ἢ ἔργων ἐστίν ἀλήθεια, αὐτῆ ἡ δύναμις τῆς πόλεως, ἦν ἀπό τῶνδε τῶν τρόπων ἐκτησάμεθα, σημαίνει. μόνη γάρ τῶν νῦν ἀκοῆς κρείσσων ἐς πείραν ἔρχεται, καί μόνη οὔτε τῷ πολεμῷ ἐπελθόντι ἀγανάκτησιν ἔχει ὑφ' οἷον κακοπαθεῖ οὔτε τῷ ὑπηκόῳ κατάμεμψιν ὡς οὐχ ὑπ' ἀξίων ἄρχεται. μετά μεγάλων δέ σημείων καί οὐ δὴ τοι ἀμάρτυρόν γε τήν δύναμιν παρασχόμενοι τοῖς ἔπειτα θαυμασθησόμεθα.] καί οὐδέν προσδεόμενοι οὔτε Ὀμήρου ἐπαινέτου οὔτε ὅστις ἔπεισι μὲν τό αὐτίκα τέρψει, τῶν δ' ἔργων τήν ὑπόνοιαν ἢ ἀλήθεια βλάβει, ἀλλά πᾶσαν μὲν θάλασσαν καί γῆν ἐσβατόν τῇ ἡμετέρα τόλμῃ καταναγκάσαντες γενέσθαι, πανταχοῦ δέ μνημεῖα κακῶν τε κάγαθῶν αἴδια συγκατοικίσαντες. περὶ τοιαύτης οὐν πόλεως οἶδε τε γενναίως δικαιούντες μὴ ἀφαιρεθῆναι αὐτήν μαχομένοι ἐέλκυτότησαν, καί τῶν λειπομένων πάντα τινα ἐθέλιν ὑπέρ αὐτῆς κἀμύειν».

A Από το κείμενο που σας δίνεται να μεταφράσετε το απόσπασμα:

Ξυνελών τε λέγω ... θαυμασθησόμεθα.

Μονάδες 10

B1 Ποια χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του Αθηναίου πολίτη διακρίνουμε στο παραπάνω κείμενο;

Μονάδες 10

2. Τι εννοεί ο Περικλής με τη φράση «μνημεῖα κακῶν τε κάγαθῶν;»

Μονάδες 10

3. Με ποιες λέξεις του κειμένου σχετίζονται ετυμολογικά οι παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής ;
εκπαίδευση , σχέση , λιποτάκτης , πρόσβαση , δόγμα .

Μονάδες 10

4. Ξυνελών: Να βρείτε 4 λέξεις της νέας ελληνικής με ετυμολογική συγγένεια προς την παραπάνω λέξη.

Μονάδες 10

5. Τι είναι οι δημηγορίες και ποια η λειτουργία τους μέσα στο έργο του Θουκυδίδη;

ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Γι' αυτό και τους γονείς αυτών που ενταφιάζουμε τώρα, όσοι βρίσκεστε εδώ, δε τους κλαίω, πιο πολύ θα προσπαθήσω να ελαφρώσω τον πόνο τους. Γιατί το ξέρουν καλά πως η ζωή τους πέρασε μέσ' από κάθε λογής μεταπτώσεις της τύχης. Κι ότι ευτυχισμένοι είναι, όπως οι σημερινοί νεκροί μας, εκείνοι που η μοίρα τούς χάρισε τον πιο ένδοξο θάνατο, και, όπως εσείς, για το τιμημένο πένθος σας, κι εκείνοι που κανονίστηκε το τέλος της ζωής τους να συμπέσει με το τέλος της ευτυχίας τους.

Γνωρίζω βέβαια ότι είναι δύσκολο να πείσω εσάς, αφού θα σας φέρνουν ζωντανή τη θύμηση αυτών που χάσατε οι ευτυχίες των άλλων γονιών που κι εσείς κάποτε τις χαρήκατε. Και θλίβεται ο άνθρωπος όχι επειδή του λείπουν αγαθά που δεν τα δοκίμασε, αλλά για όσα, ενώ είχε συνηθίσει να τα απολαμβάνει, τα έχασε. Πρέπει όμως να δείχνετε εγκαρτέρηση, με την επιδίδα άλλων παιδιών, όσοι ακόμα είστε σε ηλικία ν' αποκτήσετε παιδιά. Γιατί, για τα άτομα, τα παιδιά που θα τους έρθουν στον κόσμο από δω και πέρα θα κάνουν πολλούς να ξεχάσουν εκείνους που χάθηκαν, ενώ, για την πόλη, θα είναι διπλό το όφελος: και δε θα ερημώσει και θα έχει απόφραξη. Γιατί δεν είναι δυνατό να έχει την ίδια αξία ή να είναι το ίδιο δραστική η γνώμη για τα δημόσια πράγματα όσων δεν μπαίνουν στο ίδιο κενό, ρίχνοντας σ' αυτόν τα παιδιά τους.

1 Αφού διαβάσετε το παραπάνω κείμενο να απαντήσετε στο ερώτημα:

Πώς δικαιολογείται μέσα σ' ένα παρηγορητικό λόγο το επιχείρημα ότι θα υπάρξει ωφέλεια της πόλης από την απόκτηση παιδιών;

Μονάδες 10